

GADUS NORWAY AS
Hellandsgata 85
8312 HENNINGSVÆR

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Gadus Norway AS avd. Henningsvær Kontrollnummer: 2022.145.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Rafal Pawel Szatanik

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Nordland:*

Linda Mikkelsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Gadus Norway AS avd. Henningsvær den 23.2.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland registrerte fire avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand
- Virksomheten oppfyller ikke kravene til forsvarlig oppbevaring, dokumentasjon av innlevering og deklarerer av farlig avfall.
- Virksomheten kunne ikke legge fram risikovurderinger og rutinebeskrivelser innenfor området ytre miljø.
- Virksomheten har egen kai, men mangler godkjent plan for mottak av avfall fra gjestende båter.

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

4. mars 2022	Espen Olaf Henriksen	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder
	Statsforvalteren i Nordland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Vågan kommune

Vedlegg:

- Veiledning til fiskeforedlingsbedrifter som vurderer å søke unntak fra krav i forurensningsforskriftens kapittel 26.
- Kopi av vårt brev av 17.3.2021: Havneoversikt og avfallsplan for kaier tilknyttet deres virksomhet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GADUS NORWAY AS AVD HENNINGSVÆR	
Organisasjonsnr.: 916770839	Eies av: 912191346
Bransjenr. (NACE-kode): 46.381 - Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr	

Kontrollert enhet

Navn: Gadus Norway AS avd. Henningsvær	Anleggsnr.: 1865.0211.01
Kommune: Vågan	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Gadus Norway AS avd. Henningsvær plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Gadus Norway AS innen 1. juni 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 10. februar 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Gadus Norway AS avd. Henningsvær bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.

Avvik fra:

Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 26 - Forurensning fra fiskeforedlingsbedrifter - §§ 26-3 og 26-4.

Kommentarer:

Med prosessavløpsvann menes spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Forurensningsforskriftens krav til rensing og utslipp av prosessavløpsvann avhenger av om anlegget er stort (råstoff-forbruk $\geq$ 1000 tonn/år) eller lite.

Gadus Norway AS avd. Henningsvær bruker rundt 4000 tonn råstoff per år og må derfor regnes som et stort anlegg. Dere renser ikke prosessavløpsvannet før det slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26-3 skal store anlegg ha renseanlegg med effektivitet tilsvarende sil med spalteåpning ≤ 1 mm.

Anlegget har utslipp til begge sider av Finnholmen. Avløpet fra sløyelinje går ut mot nordvest, til vannforekomsten Henningsvær havn. Enkelte deler av produksjonslokalene har avløp mot sørøst, det vil si til vannforekomsten Vestfjorden-midtre. Ingen av utslippspunktene oppfyller kravet i forurensningsforskriften § 26-4 om at store anlegg skal ha utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand.

Forurensningsforskriftens krav til renseanlegg og utslippspunkt er altså ikke oppfylt. Det kan kreve en del tid og ressurser og oppfylle disse kravene, og vi gjør dere derfor oppmerksom på at dere har mulighet til å søke oss om midlertidig unntak. I den forbindelse viser vi til vedlagte veiledning for fiskeforedlingsbedrifter som vurderer å søke unntak fra krav i forurensningsforskriftens kapittel 26.

Avvik 2

Virksomheten oppfyller ikke kravene til forsvarlig oppbevaring, dokumentasjon av innlevering og deklarerer av farlig avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5, 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig og det skal gjennomføres tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes (§ 11-5). Videre er det en årlig leveringsplikt for alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal dette deklarerer (§ 11-12).

Vi registrerte følgende mangler ved håndteringen av farlig avfall hos Gadus Norway AS avd. Henningsvær:

Levering og deklarerer

Dere driver en virksomhet der det regelmessig oppstår forskjellige typer farlig avfall i form av for eksempel spillolje, brukte spraybokser eller oljefiller (oljeholdig absorbent). I data-

basen avfallsdeklarerer.no er det imidlertid ikke registrert innleveringer av farlig avfall fra Gadus Norway AS avd. Henningsvær. Dere har dermed ikke oppfylt avfallsforskriftens krav om deklarerer av farlig avfall (§ 11-12). Dere kan heller oppfylle kravet om å dokumentere at det farlige avfallet har blitt levert inn årlig til godkjent mottak (§ 11-8).

Dere har et fryseanlegg som produserer spillolje. Denne spilloljen har dere til nå tømt på en tank som står på naboeiendommen (Hellandsgata 89), som er eid av Vågan kommune. Dere mener at noen henter spilloljen fra denne tanken, men i inspeksjonsmøtet fikk vi ikke avklart hvem som henter spillolje her, eller hvor ofte det blir hentet.

Dere produserer også mindre mengder av enkelte andre typer farlig avfall (for eksempel tomme spraybokser). I inspeksjonsmøtet kunne dere ikke utelukke at noe av dette har blitt levert sammen som ordinært avfall.

Det er bare innleveringer som er deklarerert i avfallsdeklarerer.no som er tilstrekkelig dokumentasjon for virksomhetens innlevering av farlig avfall. Hvis dere ikke ønsker å deklarerer det farlige avfallet selv, er det mulig å gi avfallsmottaket fullmakt til å deklarerer for dere.

Lagring

Forsvarlig lagring av farlig avfall innebærer at det ikke skal være tilgjengelig for uvedkommende, og at det skal være sikret mot at søl/spill/lekkasjer ikke slipper ut og forurensrer omgivelsene. Beholdere/lagerområde skal være merket med hvilken type avfall det dreier seg om. Dette for å hindre at ulike typer farlig avfall blandes sammen.

På inspeksjonstidspunktet kunne dere ikke vise fram et avmerket område tilrettelagt for forsvarlig mellomagring av farlig avfall. I og med at dere har en regelmessig produksjon av farlig avfall, må dere også ha et sted der dette avfallet lagres før levering til godkjent mottak.

Avvik 3

Virksomheten kunne ikke legge fram risikovurderinger og rutinebeskrivelser innenfor området ytre miljø.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, nr. 6 og 7.

Kommentarer:

Etter internkontrollforskriften plikter dere å kunne dokumentere skriftlig at dere har kartlagt farer og problemer og på denne bakgrunn vurdert risiko, samt utarbeidet tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene¹. Som forurensningsmyndighet skal vi kontrollere at dette kravet er oppfylt innenfor området ytre miljø. Vi skal altså kontrollere at dere har vurdert risikoen for at driften av anlegget kan føre til forurensning eller forsøpling, og at der

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 6.

har gjennomført nødvendige tiltak for å redusere eventuell uakseptabel risiko. I dette inngår at dere må kartlegge mulige uønskede hendelser som kan gi ekstra forurensning og forurensning. Dere må også kartlegge hvilke typer farlig avfall dere produserer og gjennomføre tiltak som reduserer risikoen for at dette avfallet ikke blir riktig håndtert.

Dere skal også kunne dokumentere at dere har iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen². Dette kan for eksempel være rutiner for drift av renseutstyr og rutiner for håndtering av farlig avfall.

Avvik 4

Virksomheten har egen kai, men mangler godkjent plan for mottak av avfall fra gjestende båter.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 20 (Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip), § 20-6.

Kommentarer:

Gadus Norway AS avd. Henningsvær har egen kai der det leveres fisk til anlegget. For å forebygge dumping av søppel til havs og sikre tilstrekkelige mottaksordninger i havnene pålegger forurensningsforskriftens § 20-6 havneansvarlige å utarbeide avfallsplan. Planen skal beskrive hvordan dere håndterer avfall som båteierne leverer. Kravene til innhold i slik plan er nærmere beskrevet i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kap. 20. Vi etterspurte slik plan fra dere i vårt brev av 17.3.2021 (kopi vedlagt).

En plan for mottak av avfall fra skip kan gjelde en enkelt kai/havn eller omfatte flere havner. Hvis det er hensiktsmessig, kan to eller flere havneansvarlige samarbeide om en felles plan. Planen må godkjennes av Statsforvalteren.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

² Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.